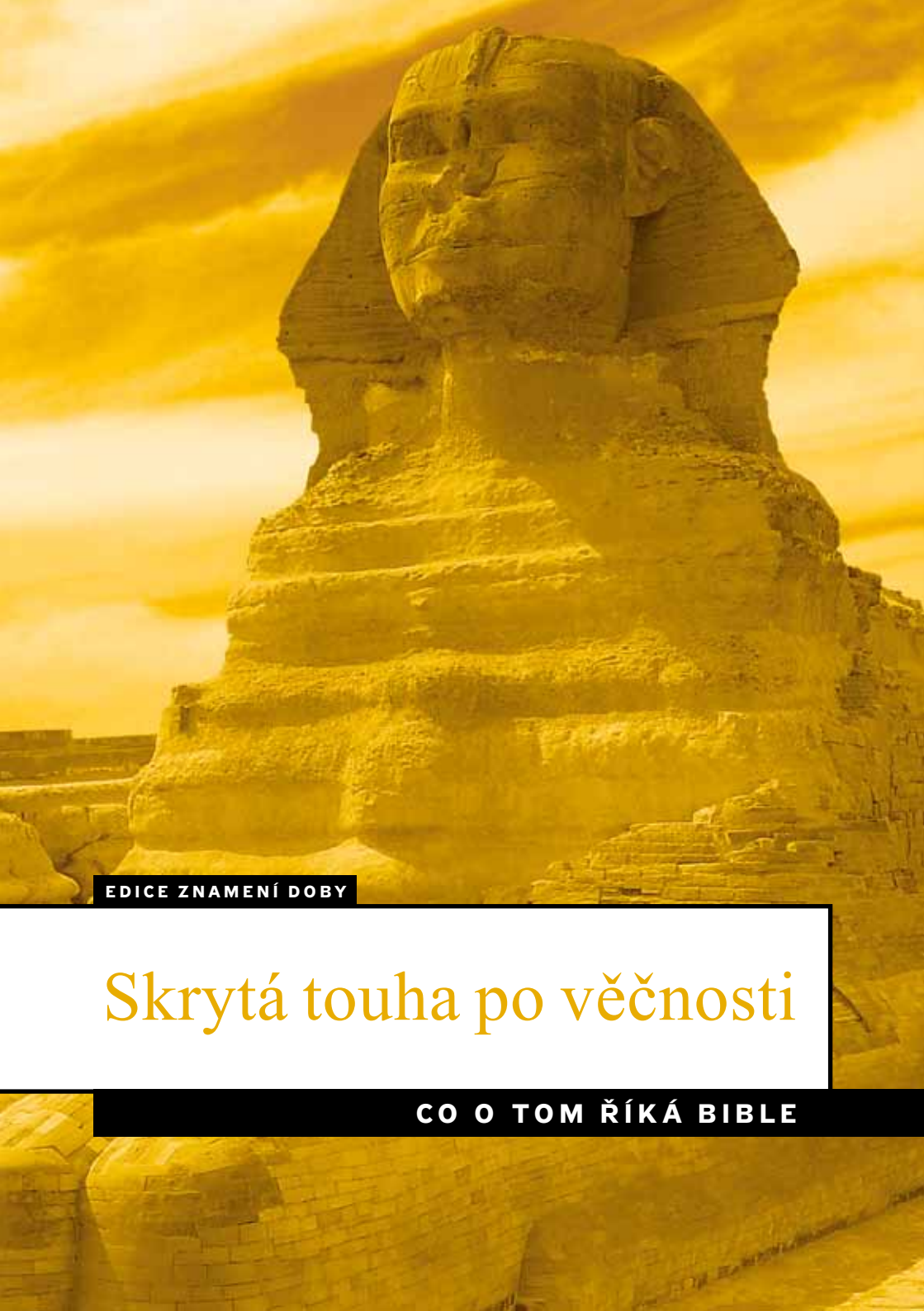

EDICE ZNAMENÍ DOBY

Skrytá touha po věčnosti

CO O TOM ŘÍKÁ BIBLE

EDICE ZNAMENÍ DOBY

Skrytá touha po věčnosti

CO O TOM ŘÍKÁ BIBLE

B21 – Překlad 21. století; BK – Bible kralická

© Advent-Orion, Praha 2015

ISBN 978-80-7172-773-6

Skrytá touha po věčnosti

„Co nás odlišuje od zvířat? Jsme něčím výjimeční nebo mají pravdu zastánci evoluční teorie, podle kterých jsme jen dalším živočišným druhem, stojícím na vrcholu žebříčku vývoje?“ Pamatuji si na jedno období svého života, kdy jsem se těmito otázkami vážně zabýval. Musel

jsem se tehdy rozhodnout, zda zůstanu křesťanem, nebo se vzdám své víry a přidám se k těm, kteří chtějí budovat socialismus, založený na ateistické filozofii. Z toho, co budete číst dál, jistě pochopíte, kde jsem na tyto palčivé otázky hledal odpověď a jak jsem se nakonec rozhodl.

MÁ MŮJ ŽIVOT NĚJAKÝ SMYSL?

Už jste si někdy položili otázku: „Má ten můj život nějaký smysl?“ Já ano a ptal jsem se i dál: „Opravdu jsem se narodil jen proto, abych umřel? Jsem tu, jen abych se stal potravou červům, nebo mohu dosáhnout toho, aby se pro mne smrt nestala konečnou stanicí? Existuje nesmrtelnost?“

Je to už pár let, co jsem dvěma maturantkám pomáhal lépe pochopit Bibli a její poselství pro dnešního člověka. Jednou jsme narazili na téma věčnosti. Ptal jsem se jich, zda by chtěly žít věčně. Jedna nadšeně souhlasila, druhá to resolutně odmítla. Přiznám se, že mne to překvapilo.

Ptal jsem se, proč odmítá možnost věčného života. Odpověděla: „Bylo by hrozné, kdybych se celou věčnost muse-la dívat na utrpení, kterého je na naší plan-etě čím dál víc.“

Vzal jsem Bibli a četl, v jaké společ-nosti budou žít lidé, kterým Bůh napl-ní jejich touhu po věčnosti: *„Hle, příby-tek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebý-vat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebu-de – neboť co bylo, pomínulo“* (Zjevení 21,3,4).

Když jsem dočetl, viděl jsem v jejích očích slzy. Tiše řekla: „Pokud to opravdu bude takhle, pak i já chci žít věčně!“

Věčnost a nesmrtelnost je něco, po čem člověk vnitřně touží. Přesto má možná strach, že kdyby ho po smrti Bůh vzkřísil, musel by se shora bez přestání a bez konce dívat na to, jak zlo ničí živo-ty jeho blízkých. Sledoval by jejich zápa-sy s nevléčitelnými chorobami, pokusy o záchranu rozpadajících se manželství, zoufalství po návštěvě exekutorů, hrůzy válek a běsnění přírodních živlů.

Touha po věčnosti

Přestože možná nemáme odvalu se k tomu přiznat, toužíme po šťastném ži-votě bez omezení, v lásce a spravedlnos-ti. Chtěli bychom žít spolu se svou ro-dinou a přáteli v dokonalé společnosti,

abychom se už nikdy nemuseli bát, že někdo přijde a sebere nám něco, na čem nám záleží.

Kde se v nás bere touha po věčnos-ti? Proč se tam někde hluboko v našem nitru krčí víra, že existuje spravedlnost? Jak to, že ve světě, kde platí „právo sil-nějšího“, klíčí v lidském srdci touha po něčem, co přesahuje i naši smrt?

Aurelius Augustin, křesťanský učitel žijící v 5. století, formuloval tyto skry-té touhy po věčnosti: *„Nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v tobě, Bože.“*

Proč vůbec toužíme po věčnosti? Pro-tože podle Bible nejsme jen jedním z ži-vočišných druhů, ale jsme bytostmi, kte-ré byly stvořeny s touhou po společenství a důvěrném přátelství se svým Stvořite-lem. Je to něco, co nám bylo dáno do vín-ku při stvoření člověka.

V knize Kazatel je napsáno: *„On všech-no učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti, jenže člověk nevystihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná“* (Kazatel 3,11).

Stále více lidí tvrdí: „Bůh není!“

Už léta žijeme ve společnosti, která se chlubí tím, že je ateistická. Stále více lidí věří, že Bůh není a my jsme tu jen díky náhodě. Nebyl to Bůh, který nás stvo-řil, ale vznikli jsme díky tomu, že hmota měla dostatek času, aby se různě mísi-la, spojovala a zase rozpadala. To, že tu jsme, je jen náhoda.

Pokud je to pravda, pak jsme se narodili jen proto, abychom za pár let zemřeli. Tím konečným SMYSLEM našeho ŽIVOTA JE tedy SMRT.

Nevím jak vám, ale mně se tento pohled na svět i na mne samého nelíbí. Daleko bližší je mi to, co čtu v Bibli.

Lidé, kteří tvrdili, že žádný Bůh není, a proto není ani žádná věčnost ani vyšší smysl pro naši existenci, byli vždy. Diskuze na toto téma probíhala už před třemi tisíciletími. Izraelský král David tehdy napsal báseň, která začíná slovy: „Říká blázen v srdci svém: *Není Boha!*“ (Žalm 14,1; BK).

Novější překlad Průvodce životem tuto myšlenku interpretuje takto:

„Je bláznivé si namlouvat: Bud' v klidu, nevěř v Boha! Jen nerozumný člověk si namlouvá, že žádný Bůh není.“ Připomíná mi to obrázky pštrosa s hlavou v písku. To, že schovám hlavu před problémem, nic nevyřeší.

V Českém ekumenickém překladu je místo slova „blázen“ použit termín „bloud“. Na první pohled možná vypadá slušněji. Jenže když zjistíme, jaký význam má toto slovo, pak je to možná ještě tvrdší kalibr než ten „blázen“ v Bibli kralické.

Bloud je označení miminka, které se narodilo mrtvé. David k tomuto mrtvému plodu přirovnává člověka, který odmítá uznat Boží existenci. Jako by se „bezbožníci“ vlastně ani nenarodili. Při

čtení tohoto žalmu bychom neměli zapomínat, že je tu na člověka nahlíženo z pohledu věčnosti.

Bůh nám v Bibli opakovaně připomíná, že nám tento život dává jako čas pro přípravu na věčnost. Náš život bychom mohli přirovnat k prenatalnímu období, kdy se lidský zárodek připravuje na své narození pro život „tam venku“. Pokud se vše vyvíjí tak, jak má, jednoho dne se narodí zdravé miminko.

Podle našeho Stvořitele tím konečným SMYSLEM našeho POZEMSKÉHO ŽIVOTA je VĚČNÝ ŽIVOT v Božím dokonalém království.

Já přesto věřím, že Bůh je

Moje babička měla na stěně obraz, který se mi tehdy moc líbil. Na lesním palouku stál nádherný jelen, kterému šla z tlamy pára. Pod tímto výjevem byl text: „Jako jelen rve, dychtí po tekuté vodě, tak moje duše dychtí po tobě, Bože!“ Ten biblický text ze 42. žalmu se mi, díky tomu obrazu, vryl do mé dětské duše.

Zastavme se chvíli u tohoto žalmu. Jeho autor popisuje své vlastní pocity při hledání smyslu života:

*„Jako laň dychtí po bystré vodě,
tak dychtí duše má po tobě, Bože!
Po Bohu žízním, po živém Bohu.
Kdy se smím ukázat před Boží tváří?
...*

*Proč se tak trpce rmoutíš, má duše,
proč ve mně úzkostně sténáš?*

*Na Boha čekej,
opět mu budu vzdávat chválu,
jemu, své spáse.
On je můj Bůh.“
(Žalm 42,2.3.12)*

I když to dnes není moderní, já stále věřím tomu, že Bůh existuje. Věřím tomu, protože každý den cítím, jak můj Stvořitel napájí mé nitro, které žízní touhou po věčném smyslu mé existence.

ŠALOMOUN A JEHO HLEDÁNÍ SMYSLU ŽIVOTA

V Bibli je kniha, která se věnuje právě hledání smyslu života. Podle židovské tradice ji napsal král Šalomoun, dodnes v Orientu považovaný za nejmoudřejšího vladaře všech dob.

Kdo to byl a čím se tak proslavil? Kdybych měl vše vypsát, byl by to dlouhý seznam. Proto si dovolím zmínit jen to, co považuji v jeho životopise za nejdůležitější událost v jeho životě. Odehrála se krátce před tím, než se ujal po svém otci Davidovi vlády nad Izraelem: „*Tě noci se Šalomounovi ukázal Bůh a řekl mu: „Žádej, co ti mám dát.“*

Šalomoun Bohu odpověděl: „Ty jsi prokazoval velké milosrdenství mému otci Davidovi a mne jsi po něm ustanovil za krále. Nyní, Hospodine Bože, nechť se prokáže spolehlivost tvého slova daného mému otci Davidovi. Ty jsi mě přece ustanovil za krále nad lidem tak početným, jako je prach země. Dej mi tedy moudrost a umění, abych dovedl před tímto lidem vycházet a vcházet. Vždyť kdo by mohl soudit tento tvůj lid, jenž je tak četný?“

Bůh Šalomounovi řekl: „Protože máš na srdci toto a nežádal jsi bohatství, skvosty

ani slávu, ani bezživotí těch, kdo tě nenávidí, ba nežádal jsi ani dlouhý věk, ale požádal jsi pro sebe o moudrost a umění, jak soudit můj lid, nad nímž jsem tě ustanovil za krále, budou ti dány moudrost a umění, ale dám ti i bohatství, skvosty a slávu, takže se ti nevyrovná žádný z králů, kteří byli před tebou, ani z těch, co přijdou po tobě.“

Od stanu setkávání ... přišel Šalomoun do Jeruzaléma a ujal se království nad Izraelem“ (2. Paralipomenon 1,7–13).

To vše, co budeme číst o Šalomounovi, vychází z tohoto setkání s Hospodinem. Dostal moudrost, díky které se stal nesmrtelnou legendou Orientu.

Pokud hledáme někoho, kdo je schopen opravdu zasvěceně hovořit o smyslu života, je to Šalomoun. Věřím, že mi v této věci dáte za pravdu.

Vše je marné

Pokud otevřete knihu Kazatel, možná budete mít pocit, že Šalomoun je zbytečně pesimistický. Můžete nabýt dojmu, že je ve své knize zbytečně skeptický. Po krátkém představení autor začíná slovy:

„Pomíjivost, samá pomíjivost, řekl Kazatel, pomíjivost, samá pomíjivost, všechno pomíjí.

Jaký užitek má člověk ze všeho svého pachtění, z toho, jak se pod sluncem pachtí?

Pokolení odchází, pokolení přichází, ale země stále trvá.

Slunce vychází, slunce zapadá a dychtivě tíhne k místu, odkud opět vzejde.

Vítr spěje k jihu, stáčí se k severu, točí se, točí, spěje dál, až se zas oklikou vrátí.

Všechny řeky spějí do moře, a moře se nepřeplní; do místa, z něhož vytékají, se zase vrací k novému koloběhu“ (Kazatel 1,2–7).

Jsou to slova starce zklamaného životem? Nebo je to pokus o reálné hodnocení toho, co čeká člověka, který hledá smysl v tom, co je pomíjivé?

Zkusme postupně procházet to, co píše, a přemýšlet, zda má pravdu.

Hlavní je vědět:

Přijdu tomu na kloub

Díky Bibli víme, že Šalomoun dostal na začátku své politické kariéry od Boha darem moudrost. Proto nás asi nepřekvapí, že se rozhodl využít tento dar k tomu, aby přišel na kloub základním otázkám existence života. Později, když na toto období vzpomíná, napíše: *„Předsevzal jsem si, že moudře pro pátrám a prozkoumám vše, co se pod nebem děje.*

Úmornou lopotu uložil Bůh lidským synům, a tak se lopotí.

Viděl jsem všechno, co se pod sluncem děje, a hle, to vše je pomíjivost a honba za větrem. Co je pokřivené, nelze napravit, a čeho se nedostává, nelze spočítat.

Rozmlouval jsem se svým srdcem: Hle, nabyt jsem větší a hojnější moudrosti než ti všichni, kdo byli v Jeruzalémě přede mnou, mé srdce nabylo mnoho moudrosti a vědění.

Předsevzal jsem si, že poznám moudrost, poznám i ztřeštnost a pomatenost.

Poznal jsem však, že i to je honička za větrem, neboť kde je mnoho moudrosti, je i mnoho hoře, a čím víc vědění, tím víc bolesti“ (Kazatel 1,13–18).

Je to zvláštní, když člověk považovaný ve své době za toho nejmoudřejšího napíše taková slova. Snažil se pochopit základní otázky lidského bytí a nakonec prohlásí, že je to *„honička za větrem“*, a pak ještě dodá, že výsledkem tohoto snažení byla jen bolavá hlava.

Vzpomínám na své mládí, kdy jsem si myslel, že jsem součástí generace, která odhalí základní principy lidského bytí. Věda prožívala nebývalý rozmach, a tak se nám zdálo, že je jen otázkou času, kdy někdo přijde na to, jak vtisknout mrtvé hmotě život.

Zatím ten čas nenastal a vědci čím dál častěji poznávají, že naše víra v to, že se vyrovnáme Stvořiteli, přináší místo toho pozitivního spíše problémy a bolení hlavy.

Kdosi se ptal mistra, jaký je v životě nejdůležitější čas, nejdůležitější člověk a nejdůležitější úkol.

„Nejdůležitější čas je vždy přítomnost,“ odpověděl mistr. „Neboť jen tehdy může člověk rozhodovat sám o sobě.“

Nejdůležitější člověk je ten, s nímž máš právě co do činění, neboť nemůžeš vědět, zda ti bude ještě někdy dopřáno se zabývat někým jiným.

Nejdůležitější, co můžeš ve svém životě udělat, je vždy milovat toho člověka z celého srdce, neboť kvůli tomu jsi byl vyslán do světa – abys miloval své bližní.“

Dobře se bavit: Jedna velká párty

Moudrý Šalomoun po nějaké době, kdy hledá odpovědi na základní otázky bytí, poznává, že tohle není cesta, která by mu přinesla štěstí, radost a pocit, že jeho život má smysl. Jde proto dále a zkouší něco, k čemu asi musel dlouho hledat odvahu.

Zkuste si představit muže, který má dar moudrosti, a teď najednou napíše: *„Řekl jsem si v srdci: Nuže, teď to zkusím s radovánkami a popřeji si dobrého. A hle, také to je pomíjivost! ... opatřil jsem si zpěváky a zpěvačky i rozkoše synů lidských, milostnice. ... V ničem, co si žáda-*

ly mé oči, jsem jim nebránil, svému srdci jsem neodepřel žádnou radost“ (Kazatel 2,1.8.10).

Spousta lidí touží po tom, aby se jejich život stal jednou velkou párty. Věří tomu, že kdyby neměli žádné povinnosti a mohli přecházet z jednoho večírku na druhý, našli by štěstí. Jejich život je čekáním na víkend a na zábavu, kterou si po týdenním trápení v práci budou moci konečně dopřát. Pak se v neděli probudí s bolavou hlavou. Představa, že je další den čeká zase práce a povinnosti, jim působí větší nevolnost než alkohol, který pomalu vyprchává z jejich krve i točící se hlavy.

Šalomoun si takový životní styl vyzkoušel. Bylo to v době, kdy už měl království stabilizované, a tak si mohl dovolit prožít pár týdnů stylem, po kterém dnes touží miliony lidí po celé naší planetě. V ničem se nemusel omezovat. Mohl si dopřát lahůdky, nejlepší značky alkoholu, k tanci mu hrály ty nejlepší skupiny... Také v oblasti sexuality si mohl dopřát, co chtěl. V jeho životopise můžeme číst: *„Měl mnoho žen: sedm set kněžen a tři sta ženin. Jeho ženy odklonily jeho srdce“* (1. Královská 11,3).

Z knihy Kazatel je ale zřejmé, že ani v oblasti rozkoše nenachází trvalé štěstí a radost. V tomto způsobu života, který dnes preferuje stále více lidí, nenachází nic, o čem by mohl prohlásit, že to má smysl. Šalomoun nakonec napíše: *„A hle, také to je pomíjivost!“*

Propagátory tohoto stylu života nejčastěji najdeme mezi umělci. Zvláště ti mladí, kteří najednou proniknou mezi hereckou nebo hudební smetánku, mají najednou pocit, že konečně našli něco, co jim dodá hodnotu, něco, co je udělá šťastnými, něco, co jim přinese nesmrtelnost. Možná že je sledujeme a závidíme jim jejich slávu a peníze. Dokonce můžeme mít pocit, že to jsou ti nejšťastnější lidé na naší planetě.

Stačí ale chvíli počkat a sledovat jejich život trochu déle. Těch, kterým to štěstí vydrží, v této společnosti moc nenajdeme. Problémy s alkoholem a drogami, rozpadající se vztahy, psychické problémy, strach z budoucnosti... Neznám mnoho slavných, kterým jejich sláva přináší ve stáří stejné štěstí, jaké cítili ve chvíli, kdy se poprvé dostali na vrchol své kariéry.

Takže ani oblast „rozkoší a slasti“ není podle Šalomouna tím, na čem bychom měli stavět smysl našeho života.

Něco po mně zůstane: Podnikání a tvůrčí práce

Po pádu železné opony se tisíce lidí v naší vlasti vrhly na podnikání. Mnozí snili svůj sen o tom, jak vybudují firmu, která je zabezpečí až do smrti. Práce se pro ně stala hlavním obsahem jejich života. Na nic jiného nemají čas. Znaří jen práci, pracovní jednání, vyřizování na úřadech, plánování, hlídání účetnictví, cestování

z místa na místo... Občas se jim podaří udělat si chvíli na svou rodinu, která tím vším trpí a často tento způsob existence neustojí a rozpadá se.

Šalomoun také podnikal. Nebyl to žádný troškař, proto může ve svých vzpomínkách konstatovat: *„Podnikal jsem velkolepá díla, postavil jsem si domy, vysázal vinice, založil si zahrady a sady a v nich vysadil kdejaké ovocné stromy, zřídil jsem si i vodní nádrže pro zavlažování lesních porostů. Nakoupil jsem si otroků a otrokyň a měl jsem i doma narozenou čeleď, stád skotu a bravu jsem měl víc než všichni, kdo byli v Jeruzalémě přede mnou. Nahromadil jsem si také stříbro a zlato a zabral i vlastnictví králů a krajin; opatřil jsem si zpěváky a zpěvačky i rozkoše synů lidských, milostnice. Stal jsem se velkým a předčil jsem všechny, kteří byli v Jeruzalémě přede mnou...“* (Kazatel 2,4–9).

Pokud se vám někdy v životě něco skutečně podařilo, pak jistě znáte ten pocit, který v té chvíli naplnil vaše nitro. Vzpomenete si ještě, jak dlouho ten pocit euforie trvá? U mě je to pár minut. Radost se pak občas na chvíli vrací, když mé dílo někdo pochvaluje.

Šalomoun se měl čím chlubit. Málokdo dokázal tolik co on. Přesto nakonec i tuto oblast svého života hodnotí slovy: *„I pohlédl jsem na všechno, co bylo mými rukama vykonáno, na své klopotné pachtění, a hle, všechno je pomíjivost*

a honba za větrem; a žádný užitek z toho pod sluncem není. I pohlédl jsem a viděl moudrost i ztřeštěnost a pomatenost. Jaký člověk nastoupí po králi, jehož si ustanovili předtím?“ (Kazatel 2,11.12).

Mnozí bohatí a slavní lidé zestárli, předali vše potomkům a pak s bolestí v nitru sledovali, jak se vše, co dali dohromady, najednou rozkládá. Jak majetek, získaný jejich celoživotní prací, mizí rozmařilým dětem a vnoučatům pod rukama...

Něco podobného postihlo i Šalomouna. Po jeho smrti převzal vládu nad Izraelem jeho syn Rechabeám, který se obklopil špatnými rádci a v krátké době prohospodařil skoro vše, co se podařilo vybudovat jeho moudrému otci.

Zajistím sebe i rodinu: Hromadění majetku

Mnozí lidé nepodnikají, protože je to baví; jejich cílem je bohatství. Chtějí mít tolik peněz, aby si mohli koupit cokoli, po čem zatouží. Šalomoun takové pohádkové jmění měl: *„Nakoupil jsem si otroků a otrokyň a měl jsem i doma narozenou čeleď, stád skotu a bravu jsem měl víc než všichni, kdo byli v Jeruzalémě přede mnou. Nahromadil jsem si také stříbro a zlato a zabral i vlastnictví králů a krajin...“*

V ničem, co si žádaly mé oči, jsem jim nebránil, svému srdci jsem neodepřel žádnou radost“ (Kazatel 2,7.8.10).

Počátkem roku 2015 nastal dramatický pád ruského rublu. V celé zemi nastala panika. Všichni se této měny zbavovali a kupovali dolary. Mnozí během několika hodin ztratili víc jak polovinu svých celoživotních úspor. Panika propukla i mezi boháči. Ti, kteří věřili svému prezidentovi, přišli v krátké době o velké částky...

Bohatství je krásné. Pokud jste v ruce někdy drželi briliant, jehož cena se počítá na statisíce nebo miliony korun, možná jste alespoň na chvíli pocítili ten opojný pocit.

Šalomoun měl pohádkové bohatství. Mohl mít, na co ukázat. Neměl potřebu šetřit a myslet na zadní vrátka jako většina z nás, přesto ani v tom nenašel smysl života, o kterém by nemusel napsat: *„Marnost nad marnost, všechno je marnost!“ (Kazatel 1,2b; B21).*

Bohatství určitě nepatří k trvalým hodnotám. Stačí měna, špatná investice na burze, válečný konflikt nebo „dobrý“ právník. Někdy se z boháče stává žebřák za pár minut. Vždy platilo, že je těžší zbohatnout než zchudnout. Proto ten, kdo svůj život staví na honbě za majetkem, možná majetek získá, ale nemusí spolu s ním najít i štěstí, spokojenost a pokoj ve svém nitru.

Chci vládnout a mít moc nad druhými

Vždy, když přijdou nějaké volby, můžeme vidět na billboardech stovky tváří, za

kterými se skrývají lidé toužící po moci a postavení. Tvrdí, že jim jde o blaho společnosti, jenže pravda je jiná. Lidová moudrost říká: „Všichni říkají, že chtějí jen vaše dobro. Tak si dejte pozor, ať vám ho neukradnou!“

V době, kdy byl Šalomoun na vrcholu své slávy, přijelo se mu poklonit mnoho panovníků z okolních krajín. On sám píše: „*Stal jsem se velikým a předčil jsem všechny, kteří byli v Jeruzalémě přede mnou*“ (Kazatel 2,9).

O tom, jak slavný a mocný byl Šalomoun, vypovídá i jedna příhoda z jeho života: „*I královna ze Sáby uslyšela zprávu o Šalomounovi a přijela do Jeruzaléma vyzkoušet ho hádankami. Přijela s velmi okázalým doprovodem, s velbloudy nesoícími balzámy, velké množství zlata a drahokamy.*

Přišla k Šalomounovi a mluvila s ním o všem, co měla na srdci. Šalomoun jí zodpověděl všechny její otázky; ani jedna otázka nebyla pro Šalomouna tak tajemná, že by ji nezodpověděl.

Když královna ze Sáby viděla Šalomounovu moudrost a dům, který vybudoval, i jídlo na jeho stole, zasedání jeho hodnostářů, pohotovost jeho služebnictva a jejich oděvy, jeho číšníky a jejich oděvy, i jeho vyvýšenou chodbu, kudy vcházel do Hospodinova domu, zůstala bez dechu.

Řekla králi: „Co jsem slyšela ve své zemi o tvém podnikání i o tvé moudrosti, je pravda. Nevěřila jsem těm slovům, do-

kud jsem nepřišla a nespatriła to na vlastní oči. A to mi nebyla sdělena ani polovina z množství tvé moudrosti. Překonal jsi pověst, kterou jsem slyšela. Blaze tvým mužům, blaze těmto tvým služebníkům, kteří jsou ustavičně v tvých službách a naslouchají tvé moudrosti. Požehnan buď Hospodin, tvůj Bůh, který si tě oblíbil a dosadil tě na svůj trůn, abys byl králem před Hospodinem, svým Bohem. Protože si tvůj Bůh zamiloval Izraele, aby trval navěky, ustanovil tě nad ním králem, abys zjednával právo a spravedlnost.“

Pak dala králi sto dvacet talentů zlata, velmi mnoho balzámů a drahokamy. Už nikdy tu nebyl takový balzám, jaký dala královna ze Sáby králi Šalomounovi“ (2. Paralipomenon 9,1–9).

Okultismus není pohádka. Je to něco, co funguje. Na začátku je nabídka fantastických zážitků, tajemství, skvělých možností a spousta třpytivého lesku. Na konci je smrt.

Co o tom říká Bible: S čerty nejsou žerty

Podle staré židovské legendy královna neobdivovala jen královu moudrost a bohatství. Její obdiv se týkal i samotného krále. Byl prý tak velký, že se domů vrátila bohatší o dítě, jehož otcem měl být samotný král Šalomoun.

Šalomoun byl slavný, bohatý i mocný. Klaněl se mu skoro celý svět. Přesto hned v úvodu své knihy píše slova, která už dobře známe: „*Marnost nad marnost, všechno je marnost!*“ (Kazatel 1,2b; B21). Moc přináší příjemné pocity. Často je ale pád dolů tak strmý, že člověk rychle zapomíná na všechno, co mu moc nad druhými přinášela.

Chci vidět za oponu:

Tajemno – okultismus a mystika

Mohl bych pokračovat ve výčtu oblastí, ve kterých lidé hledají smysl svého života. Zastavím se už pouze u jedné, která v současné době přitahuje stále více lidí. Současného člověka přitahuje tajemno. Rád naslouchá tomu, že je tu něco, co přesahuje vědu, oblast, kterou je možné prozkoumat, pokud se dáme do rukou těch, kteří jsou „zasvěceni“ a díky tomu vidí i za oponu, která je mezi námi a poznáním tajemna.

Stále častěji se setkávám s lidmi, kteří svůj život zasvětili poznání „absolutna“ nebo „samotné podstaty bytí“! Zní to tajemně i vznešeně současně. Kdo z nás by něco takového nechtěl poznat? Kdo z nás netouží po tom, aby ovládal síly, díky kterým by mohl nahlédnout někam, kam ostatní smrtelníci nevidí?

Také Šalomouna lákal pohled do hlubin lidského bytí i vědomí. Věřil, že je dost moudrý na to, aby mohl proniknout k poznání, které je ostatním li-

dem zahaleno tajemstvím. Později na to vzpomíná: „*To všechno jsem chtěl vyzkoušet moudrostí; řekl jsem si: Budu moudrý.*

Ale moudrost se ode mne vzdalovala.

Daleko je to, co se stalo, hluboko, přehluboko; kdo to nalezne?

Zaměřil jsem se cele na to, abych poznal a prozkoumal a vyhledal moudrost a smysl všeho, abych poznal i hloupou svévoli a ztřeštěnou pomatenost“ (Kazatel 7,23–25). Šalomoun se do tohoto bádání vrhl naplno. Výsledkem bylo to, že opustil Hospodina a uctíval pak pohan-ské bohy a různé stvůry. Nakonec se ocitl na pomezí života a smrti, protože temné síly, které nám zpočátku nabízejí úžasné zážitky a neskutečné poznání, člověka spoutají a jen tak nepustí.

Šalomouna z této pavučiny zla nakonec vyprostil Bůh. Král vyznává: „*Spatřil jsem též, že veškeré dílo Boží, dílo, které se pod sluncem koná, není člověk schopen postihnout; ať se při tom hledání pachtí sebevíc, všechno nepostihne.*

Ani moudrý, řekne-li, že zná to či ono, není schopen všechno postihnout“ (Kazatel 8,17).

Okultismus, spiritismus, východní náboženství, horoskopy, vykládání karet, věštění z ruky či kávové sedliny, jóga, kung-fu... Výčet toho, co spadá do této oblasti tajemna, je dlouhý. Podle Bible ani toto není směr, kterým bychom se měli vydat při hledání smyslu života.

Pokud byste se o toto téma zajímali více, je mu věnována celá brožura z této

edice, která nese název: „S čerty nejsou žerty“!

CO Z TOHO?

Šalomoun zsvětil hledání smyslu bytí celý svůj život. Díky tomu víme, že nemá cenu hledat smysl v tom, co je pomíjivé. Stále platí to, co řekl Augustin. Naše nitro nenajde pokoj a klid, dokud nepřipustíme skutečnost, že jsme byli Bohem stvořeni k tomu, abychom tento život zasněžili přípravě na život věčný.

Několik let se Šalomoun pokoušel najít věčné hodnoty, které nemají nic společného s vírou v Boha. Opakovaně pak přiznává, že to byla ztráta času. Nakonec musí konstatovat, že bez Boha nikdo nic věčného nenajde. Jen definitivní smrt, po které už není nic.

O tom, co se s člověkem děje v říši mrtvých – v hrobě – píše: *„Živí totiž vědí, že zemřou, mrtví nevědí zhola nic a nečeká je žádná odměna, jejich památka je zapomenuta. Jak jejich láska, tak jejich nenávisť i jejich horlení dávno zanikly a nikdy se již nebudou podílet na ničem, co se pod sluncem děje.“*

Jdi, jez svůj chléb s radostí a popíjej své víno s dobrou myslí, neboť Bůh již dávno našel zalíbení ve tvém díle. Tvé šaty ať jsou v každé době bílé a tvá hlava ať nepostrádá vonný olej. Užívej života se ženou, kterou sis zamiloval, po všechny dny svého pomíjivého života.

To ti je pod sluncem dáno po všechny dny tvé pomíjivosti, to je tvůj podíl v životě při tvém klopotném pachtění pod sluncem.

Všechno, co máš vykonat, konej podle svých sil, neboť není díla ani myšlenky ani poznání ani moudrosti v říši mrtvých, kam odejdeš“ (Kazatel 9,5–10).

Pokud ignorujeme myšlenku, která hovoří o existenci milujícího Boha, nabízejícího nám možnost věčné existence, pak náš život končí okamžikem posledního vydechnutí. Pak už není nic. Po smrti není žádná práce. V rakvi umlkají emoce – nenávisť, horlení, láska i radost. Člověk v hrobě nás už ani neobohatí o žádnou myšlenku.

Moudrý stařec proto všem lidem, kteří odmítli Boha, radí: *„Shledal jsem, že není nic lepšího, než když se člověk raduje z toho, co koná, neboť to je jeho podíl. Kdo mu dá nahlédnout, co se stane po něm?“* (Kazatel 3,22).

Pokud nehledám věčnost, pak si mám užívat toho, co mám. Měl bych se radovat z toho, že jsem mladý a zdravý, dokud to o mně platí. Mám si užívat dobré jídlo a pití, dokud mi chutná, mám v pořádku zuby a netrápí mne problémy se zažíváním a vyprazdňováním.

I život bez Boha, bez jakékoliv naděje na věčnost, přináší chvíle štěstí a radosti. Někdo nachází své štěstí v práci, jiný v umění či moudrosti, další v budování rodiny. Spousta lidí nachází chvíle opojení v drogách nebo adrenalinových zážitcích.

Všechny tyto možnosti však mají jednu podstatnou vadu na kráse. Můžeme o ně přijít dřív, než mrkneme okem. Ježíš, jehož křesťané uctívají jako své-

ho Boha, prohlásil: „*Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět?*“ (Matouš 16,26).

„Lidé žijí láskou: láska k sobě je počátkem smrti, láska k Bohu a lidem počátkem života.“

L. N. Tolstoj

NA ČEM SKUTEČNĚ ZÁLEŽÍ?

Vedle toho všeho, o čem jsme doposud na základě textů z knihy Kazatel přemýšleli, je tu ještě jedna možnost. Věčnost můžeme hledat u toho, kdo ji má – kdo je věčný. Podle Bible je to Bůh.

Ježíš Kristus, náš Bůh, který přišel na tento svět, aby nám představil krásu věčného života a to, jak ho můžeme získat, říká i nám: „*Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.*“

Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen. Kdo v něho věří, není souzen. Kdo nevěří, je již odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího.

Soud pak je v tom, že světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé“ (Jan 3,16–19).

Jedinou podmínkou, kterou musím splnit, pokud toužím najít věčnost, je přijmout víru „v Syna“. Tím Synem je Ježíš. Opravdu „Stačí jen víra!“ Zní to tak prostě a jednoduše, že spousta lidí stále čeká, že Bůh musí připojit nějaké „...ale...“. Nemohou uvěřit tomu, že získat věčný život je tak snadné.

Bože, kde jsi?

Šalomoun během svého celoživotního bádání a hledání objevil něco, co i dnes mnoha lidem brání v tom, aby vzali tuto Boží nabídku na věčnost vážně: „*O tom všem jsem uvažoval a ve všem tom jsem zjistil, že spravedliví a moudří i jejich práce jsou v ruce Boží. Člověk neví, co milovat ani co nenávidět, cíl všeho je před ním.*“

Všechno je u všech stejné: stejný úděl má spravedlivý i svévolný, dobrý a čistý i nečistý, obětující i neobětující; dobrý je

na tom jako hříšník, přísahající jako ten, kdo se přísahat bojí.

Na všem, co se pod sluncem děje, je zlé to, že všichni mají stejný úděl a že srdce lidských synů je naplněno zlobou; po celý svůj život mají v srdci samé ztřeštěnosti a pak se odeberou k mrtvým“ (Kazatel 9,1–3).

Problém je v tom, že pořád žijeme na světě, kde není snadné poznat rozdíl v kvalitě života mezi spravedlivým a svévolníkem. Často se má svévolník dokonce lépe než ten, kdo hledá věčnost. Bůh mlčí a my bychom si přitom tak moc přáli, aby už zasáhl a zničil zlo. Toužíme po tom, aby konečně ukázal, kdo kam patří.

Bůh zatím dává zlu stejný prostor jako dobru, protože doposud nenastal ten správný čas pro poslední soud, který existenci zla ukončí. Spousta lidí proto dochází k závěru, že žádný Bůh není, a proto nebude ani žádná věčnost. Šalomoun píše: „*Poněvadž nad zločinem není hned vykonán rozsudek, tíhne srdce lidských synů k páčání zla. Přestože hříšník páchá zlo stokrát a lhůta se mu prodlužuje, já vím, že dobře bude těm, kdo se bojí Boha, těm, kdo se bojí jeho tváře. Avšak svévolníkovi se dobře nepovede, život se mu ani o den neprodloží, bude jako stín, protože nemá bázeň před Boží tváří“ (Kazatel 8,10–13).*

Celý problém spočívá v tom, že věčnost si nemůžeme ohmatat, v jejím hledání nám nepomohou naše smysly ani

naš rozum. Vše je založeno na důvěře v to, co říká Bůh.

Má to smysl?

Je čas podívat se, k čemu došel Šalomoun, když hledal smysl života, který překlene okamžik smrti a sahá až do věčnosti. Co dává smysl mému životu? Staříčkový a moudrý král píše: „*Kdo tedy bude vyvolen? Všichni, kdo žijí, mají naději. Vždyť živý pes je na tom lépe než mrtvý lev“ (Kazatel 9,4).*

Pokud žiji, jsem na tom lépe než všichni ti, co už zemřeli. Proč? Protože mám stále možnost změnit svůj osud. Pokud žiji, mám naději. Bůh mi dává čas k tomu, abych přijal dar věčnosti. Jeho nabídka ale netrvá věčně: „*Všechno, co máš vykonat, konej podle svých sil, neboť není díla ani myšlenky ani poznání ani moudrosti v říši mrtvých, kam odejdeš“ (Kazatel 9,10).*

Šalomoun došel k závěru, že smyslem tohoto života je získání věčného bytí v Božím království.

Čím dříve, tím lépe

Knihu Kazatel píše Šalomoun v době, kdy už je starý. Je si vědom toho, že ztratil spoustu času, když nesmyslně hledal věčnost v pomíjivých věcech. Každému, kdo hledá věčnost, proto radí: „*Pamatuj na svého Stvořitele ve dnech svého jinošství, než nastanou zlé dny a než se dostaví léta, o kterých řekneš: „Nemám v nich za-*

líbení; než se zatmí slunce a světlo, měsíc, hvězdy, a vrátí se po dešti mraky.

V ten den se začnou třást strážcové domu a mužové zdatní se zkrví a mlečky nechají práce a bude jich málo, a ty, kdo hledí z oken, obestře temnota, a zavrou se dveře do ulice a ztiší se hlas mlýnku a vstávat se bude za šveholu ptactva a všechny zpěvy budou znít přidušeně.

A člověk se bude bát výšek a úrazů na cestě; a rozkvete mandloň a těžce se povleče kobyłka a kapara ztratí účinnost. Člověk se vydá do svého věčného domu a ulicí budou obcházet ti, kdo nařikají nad mrtvými“ (Kazatel 12,1–5).

Spousta lidí ví o Boží nabídce věčnosti. Lidé ale stále odkládají okamžik, kdy se rozhodnou ji přijmout. Mají pocit, že je ještě dost času. Šalomoun varuje. Jednou nastane okamžik, kdy už nebudeme schopni vzít tento nádherný dar z rukou Boha, který má věčnost a je ochotný se s námi o ni rozdělit.

Nikdo z nás neví, kdy přijde okamžik naší smrti. Šalomoun píše: „*Pamatuj na svého Stvořitele, než se přetrhne stříbrný provaz a rozbije se mísa zlatá a džbán se roztříští nad zřídlem a kolo u studny se zláme. A prach se vrátí do země, kde byl, a duch se vrátí k Bohu, který jej dal“ (Kazatel 12,6–8).*

Na čem tedy skutečně záleží?

Je zvláštní, že to nejdůležitější nechává Šalomoun až na samotný závěr celé

knihy Kazatel. Ještě předtím ale napíše: „*Zbývá jen dodat, že Kazatel byl moudrý, lid stále poznání vyučoval; přemýšlel a bádal a složil přísloví mnohá“ (Kazatel 12,9).*

Proč to Šalomoun píše?

Není to sebechvála?

Ne! Šalomoun to vše píše proto, aby chom nemuseli dělat stejné chyby, jakých se během svého bouřlivého života dopustil on sám. Proto napsal knihu Kazatel, ve které nám ukazuje, jak bláhový je ten, kdo hledá věčnost v tom, co pomíjí.

Bůh nabízí věčný život každému člověku. Ale ne každý tuto nabídku přijme. Bůh nám dává svobodu. Je jen na mně, abych zvážil, zda chci nebo nechci žít věčně v jeho království. Pokud si nedokážu představit, že bych se ocitl v prostředí, kde už není žádné zlo a žádný hřích, mohu tuto možnost odmítnout. Bůh mne k ničemu nenutí. Je to jen na mně.

Co o tom říká Bible: Nebudu se v nebi nudit?

Na čem tedy skutečně záleží, hledáme-li náplň života, která by mu dala věčný smysl? Pokud hledáme smysl života, který pokračuje i po naší smrti, pak máme jen jednu možnost – budo-

vat přátelství s Bohem. Proto Šalomoun píše: „Závěr všeho, co jsi slyšel: Boha se boj a jeho prikázání zachovávej; na tom

u člověka všechno závisí. Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, at' dobré či zlé“ (Kazatel 12,13.14).

CO MNE ČEKÁ V BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ?

Mnozí lidé mají obavy z toho, že se jim v nebi nebude líbit, protože se tam budou nudit. Tuto obavu jsem měl kdysi i já. Trvalo mi dlouho, než jsem i díky svému manželství pochopil, jak dobře je mi všude tam, kde je někdo, kdo mne miluje a koho mohu milovat i já.

Lidé často přemýšlejí o tom, jaké to bude v nebi. Apoštol Pavel dokázal své vyjádřit jednou větou: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují“ (1. Korintským 2,9).

Bůh pro nás chystá to nejlepší, co nabízí celý vesmír. Bude to ještě krásnější, než jaké jsou naše nejodvážnější myšlenky.

Mám rád slova, kterými končí kniha „Velké drama věků“. Autorka popisuje, co nastane v okamžiku, kdy Bůh zničí zlo:

„Velký spor mezi dobrem a zlem skončil.

Není už hříchu ani hříšníků.

Celý vesmír je čistý.

V celém nezměrném stvoření vládne soulad a štěstí.

Od Boha, který všechno stvořil, proudí život, světlo a štěstí do všech stran nekonečného prostoru.

Od nejmenšího atomu až po největší vesmírná tělesa, všechno živé i neživé, v nezkalené kráse a dokonalé radosti hlásá, že Bůh je láska.“ (E. Whiteová, Velké drama věků, str. 437)

„Nebeské království je, jako když člověk najde poklad ukrytý v poli. Znovu ho ukryje a pak jde, s radostí prodá všechno, co má, a koupí to pole.“

Matouš 13,44; B21

Zajímavé svědectví o tom, jaká změna nás čeká v Božím království, podává v Bibli apoštol Jan. Popisuje, co mu Bůh ukázal, když mu ve vidění představil život těch, kteří hledali a našli věčnost u Tvůrce vesmíru: „Hle, přibýtek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pomínulo“ (Zjevení 21,3.4).

Tak vypadá život spasených. Taková je věčnost, kterou jsem našel u Boha.

Věčnost, na kterou se těším, protože se z Boha stal můj přítel, kterému věřím.

Podrobnější popis věčného života najdete v brožůře „Nebudu se v nebi nudit?“

MŮJ ŽIVOT MÁ SMYSL

Ještě před tím, než Ježíš Kristus ukončil svou pozemskou misi, slíbil svým učedníkům: „*Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne.*

V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to.

Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já“ (Jan 14,1–3).

Je čas udělat závěrečné shrnutí. Z toho všeho, co jsme četli v knize Kazatel i v dal-

ších textech Bible, vyplývá, že **to, na čem nejvíc záleží, je můj vztah s Bohem.**

Pokud se nestane důvěrným, pak bude jednou mé loučení s tímto světem smutné.

Je-li ale Bůh mým osobním přítelem, pak se nemusím bát smrti ani umírání.

Proč?

Protože můj přítel se mnou bude při posledním vydechnutí, ale i při prvním nadechnutí, až nastane okamžik vzkříšení.

Skrytá touha po věčnosti

Vlastimil Fürst

Znamení doby 13

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, Roztocká 5, 160 00 Praha 6

e-mail: expedice@adventorion.cz, www.adventorion.cz

Odpovědná redaktorka: Milada Macháňová

Grafická úprava: Robert Prokopec

Foto na obálce: www.istockphoto.com

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Praha 2015

Chcete-li se o daném tématu dovědět víc,
kontaktujte Středisko korespondenčních kurzů, www.skk.cz.

Proč jsme tady, jaký smysl má náš život? Opravdu se každý narodí a zemře – a to je vše? Jak je možné, že přes všechny naše životní zkušenosti s „realitou“ se někde hluboko v nás krčí touha po životě, který nekončí? Pojďme sledovat celoživotní snahu nejmoudřejšího vládce Orientu – Šalomouna – najít odpovědi na tyto palčivé otázky.

